

Til
Ola Hegge
Gudbrandsdalsvegen 186, Lillehammer
Postadresse:
Postboks 987, 2604 Lillehammer

Fra
Per Ragnar Seeberg
Styreleder
Gudbrandsdal Sportsfiskeforening
2656 Follebu
per@gsff.no

Tore Solbakken
Styreleder
Storørret Norge
2630 Ringebu
tore.solbakken@stororretnorge.no

Kopi: NVE, Miljødirektoratet

Rapport til Fylkesmannen i Oppland – svikt i interne rutiner Hunderfossen Kraftverk, Øyer Kommune

Gudbrandsdal Sportsfiskeforening vil med dette informere Fylkesmannen i Oppland om brudd på interne rutiner ved Hunderfossen kraftverk 27.10.16. Hendelsen er også godt dokumentert i i dagens lokalavis GD som viser att ansatte ved kraftverket setter fisk som skal bæres over demningen tilbake til fisketrappa.

Ifølge fagfolk vi har vært i kontakt med skyldes dette at storørreten instinktivt ikke vil gå siste del av fisketrappa på grunn av lav temperatur, i dette tilfellet når vanntemperaturen synker til under 10 grader. Ifølge våre opplysninger skal Eidsiva ha en rutine på og hjelpe fisken fysisk over demningen da de er klar over problemet og ifølge dem selv har slike rutiner.

Mange av de ca 80 storørretene som ble satt tilbake til fisketrappa den 27.10.16 hadde stått i fella i over en mnd. Noe som kan føre til at fiskeeggene modnes for tidlig, noe som fører til dårligere overlevelse.

Konsekvensene av at fisken tvinges til å gyte nedstrøms demningen er også godt kjent.

Oppgangstallene i trappa feil?

Det som er viktig mht oppgangstallene i trappa er nøyaktige tall som effektiv populasjonsstørrelse Ne. Ne er genetisk beregnet og gir ett anslag på hvor mange foreldrepar som bidrar med sine gener til å videreføre stammen ovenfor demningen. Det bør også Fylkesmannen i Oppland være opptatt av

som har forvaltningsansvaret for storørreten i Oppland. Mange er opptatt av oppgangstallene i Hunderfossen.

Det var i fjor rekordoppgang i fisketrappa der 845 fisker skal ifølge Eidsiva ha passert og gytt på gyteplassene ovenfor demningen oppover mot Harpefossen kraftverk. GSFF har sjekket oppgangslista fra 2015. 757 fisk ble merket mens vanntemperatur var over 10 grader fram til 2 okt 2015. De siste 88 fiskene ble merket i fiskefella fra 5 okt til tom. 26 okt med vanntemperatur mellom 9,2 og 6,2 grader. Hva skjedde med disse fiskene? Ble de satt tilbake til fisketrappa eller ble de satt fysisk ovenfor demningen slik at disse kunne gyte sammen med de 757 fiskene som mest sannsynlig gytt ovenfor demningen?

Fisken snur og går ned igjen trappa

Den 14.10.16 fikk GSFF info om foreløpige tall i trappa og registrert i den automatiske fisketelleren.

Opp: 725

Ned: 142

Netto oppgang 583 fisk

Av disse er det estimert

580 ørret

3 harr

Den 15 sept 2015 var vanntemperaturen 12 grader. Det er derfor sannsynlig at vanntemperatur var høyere enn 10 grader også i år.

Fisk som igjen har blitt registrert i fisketelleren etter den 14.10, hvordan skiller Eidsiva fisk som har snudd og gått ned igjen, men som kanskje har gått opp trappa igjen? Vil dette føre til at fisk blir tallet flere ganger og med det bidrar til ett oppgangstall?

Kommentar fra Eidsiva i dagens avisoppslag i GD

"Selv om fisken dør i turbiner så viser tallene i trappa att det er større andel flergangsgytere i trappa nå enn før."

Fisk som har blitt satt tilbake til fisketrappa når vanntemperatur har vært under 10 grader vil naturligvis overleve og ikke dø i turbiner da de ikke passerer demningen. Kan svikt i rutiner og eller en praksis med at fisk settes tilbake til fisketrapp tidligere år føre til flere flergangsgytere med carlinmerker men som kanskje aldri gikk siste del av fisketrappa og har gytt ovenfor demningen?

Slik GSFF ser det vil dette være misvisende om så er tilfellet da dette er ett argument Eidsiva bruker mtp hvor mye fisk som faktisk dør i turbiner.

GSFF ber fylkesmannen dobbeltsjekke hvor mange av disse flergangsgyterne som har passert trappa, har blitt merket første gang i trappa når vanntemperatur var under 10 grader. Da vil man få svar på

om det faktisk er tilfelle om økningen skyldes større overlevelse ved nedvandring på høst/vår eller om det er andre årsaker til større prosentandel gytevandrere.

Tall som viser hvor mange som har passert viktigst

GSFF mener att Fylkesmannen og eller NVE må rydde opp i disse forholdene, tall som viser hvor mange som har passert demningen og gytt på gyteplasser er det viktigste i forhold til Ne. GSFF ser at det kan oppstå problemer der fisk kan telles flere ganger da merking ikke lenger skal praktiseres. Fisken kan snu, gå ned igjen for så og gå opp igjen.

Fylkesmannen må se til at interne rutiner i fremtiden følges opp og fisk som pga. temperatur ikke vil gå siste del av fisketrapp fysisk får hjelp over demningen slik at disse får gytt sammen med de andre.

Oppgangstallene er viktig i videre forvaltning av Hunderørreten og Ne sier noe om hvor bærekraftig bestanden er.